Ulkoasiainvaliokunta

Keskiviikko 10.6.2026 klo 11.00—13.25

Läsnä
puheenjohtaja Johannes Koskinen sd
varapuheenjohtaja Sofia Vikman kok (4, 5, 6) (3 osittain)
jäsen Eva Biaudet r
jäsen Veronika Honkasalo vas
jäsen Inka Hopsu vihr
jäsen Antti Kaikkonen kesk (1, 2, 3, 5, 6) (4 osittain)
jäsen Anne Kalmari kesk
jäsen Pia Kauma kok
jäsen Jarmo Lindberg kok
jäsen Antti Lindtman sd (4 osittain)
jäsen Veijo Niemi ps (1, 2) (3 osittain)
jäsen Jenna Simula ps (4, 5, 6)
jäsen Ville Skinnari sd (4, 5, 6)
jäsen Tytti Tuppurainen sd (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Ville Vähämäki ps
varajäsen Sanna Antikainen ps
varajäsen Vilhelm Junnila ps (5, 6) (4 osittain)
varajäsen Sari Sarkomaa kok (5, 6) (4 osittain)
varajäsen Tuula Väätäinen sd (1, 2, 3) (4 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Tiina Larvala
valiokuntaneuvos Jonna Savola

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 13 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Etätapaaminen Moldovan parlamentin ulkoasiainvaliokunnan kanssa

4. Valtioneuvoston ajankohtaisselonteko ulko- ja turvallisuuspoliittisen toimintaympäristön muutoksesta

Valtioneuvoston selonteko VNS 2/2026 vp

Valiokunnan lausunto PuVL 10/2026 vp

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä kpl 5 osalta päätettiin vpj Vikmanin ja pj Koskisen esityksistä poistaa sanat ”tässä yhteydessä” sekä lisätä sanojen ”muihin valtioihin” perään tekstin ”ja kansainvälisiin järjestöihin”.

Kpl 7 osalta lisättiin vpj Vikmanin esityksestä kappaleen alkuun teksti: ”Venäjän aggressiivinen ja imperialistinen toiminta muodostaa edelleen vakavimman uhan Suomen ja Euroopan turvallisuudelle. Euroopan on kannettava aiempaa suurempi vastuu omasta puolustuksestaan”. Tämän jälkeen pj Koskisen esityksestä korvattiin seuraavan virkkeen sana ”turvallisuus” sanaparilla ”ulko- ja turvallisuuspolitiikka” ja lisättiin ed. Hopsun esityksestä sana ”kuten” ennen sanaa ”vahvasta”.

Kpl 11: Lisättiin kappaleeseen pj Koskisen esityksestä uusi toinen virke: ”Myös Pohjois-Korean ja Iranin tuki Venäjälle on keskeisessä roolissa”.

Kpl 12: Korvattiin ed. Tuppuraisen esityksestä, ed. Skinnarin tukemana ja ed. Kauman muutosesityksin kappaleen viimeinen virke seuraavalla tekstillä: ”Valiokunta on huomioinut eurooppalaisten liittolaisten parissa alkaneen keskustelun Venäjä-suhteiden rakentamisesta osana rauhanratkaisua sekä hyökkäyssodan päätyttyä. Suomen tulee olla vaikuttamassa tähän keskusteluun. Myös eduskunta tulee kytkeä keskustleuun oikea-aikaisesti mukaan”.

Kpl 16: Lisättiin pj Koskisen esityksestä toisen virkkeen alkuun sana ”Sellainen”.

Kpl 20: Poistettiin ed. Tuppuraisen esityksestä kappaleen ensimmäisen virkkeen sana ”tilannekohtaista”. Lisättiin kappaleen loppuun ed. Honkasalon ja ed. Hopsun esityksistä ja vpj Vikmanin muutosesityksistä seuraava teksti: ”Yhdysvaltojen nykyhallinnon politiikka on vauhdittanut pidemmän aikavälin kehitystä, jossa Eurooppa ja transatlanttisten suhteiden vahvistaminen eivät kuulu Yhdysvaltojen tärkeimpiin painotuksiin. Amerikka ensinlähestymistavassa korostuu transaktionaalisuus ja kansallisten etujen edistäminen, keinoina esimerkiksi taloudellinen protektionismi. Läheisimmilläkään liittolaisilla ei välttämättä ole erityisasemaa. Kuten selonteossakin todetaan, Yhdysvallat osoittaa myös aiempaa suurempaa valmiutta voimankäyttöön.”

Kpl 21: Lisättiin kappaleen loppuun ed. Honkasalon esityksestä teksti: ”Painopisteen muutos on kirjattu Yhdysvaltain nykyisen hallinnon julkaisemiin kansallisiin turvallisuus -ja puolustusstrategioihin.”

Kpl 24: Lisättiin keskustelun päätteeksi pj Koskisen esityksestä kolmannen virkkeen loppuun teksti: ”ja Kiina-riippuvuutta on vähennettävä”. Tämän jälkeen päätettiin yksimielisesti ed Skinnarin esityksestä lisätä uusi virke seuraavasti: ”Suomi jatkaa rakentavaa yhteistyötä Kiinan kanssa niillä aloilla, joilla se palvelee Suomen ja Euroopan etua, samalla vahvistaen omaa taloudellista turvallisuuttaan, teknologista suvereniteettiaan ja kykyään hallita strategisia riippuvuuksia muuttuvassa maailmanjärjestyksessä.”

Kpl 25: Lisättiin ed. Hopsun esityksestä uusi toiseksi viimeinen virke: ”Lisäksi se on johtanut lannoite- ja ruokapulaan etenkin Afrikan alueella”.

Kpl 26: Lisättiin pj Koskisen esityksestä ja keskustelun päätteeksi uusi virke loppuun: ”Valiokunta korostaa, että EU:n tulee pyrkiä aktiivisesti edistämään paluuta diplomaattiseen ratkaisuun yhdessä kumppaniensa kanssa”. Lisäksi päätettiin ed. Hopsun aloittaman keskustelun päätteeksi lisätä uusi kappale 26 B, jossa on seuraava teksti: ” Valiokunta toteaa olevan tärkeää, että EU kaikilla toimillaan edistää rauhaa, vakautta ja siviilien suojelua Lähi-idässä. Valiokunta pitää myös tärkeänä, että Suomi osana EU:ta edistää humanitaarisen avun esteetöntä perillepääsyä koko Gazan alueella sekä sitä, että alueella noudatetaan kansainvälisen oikeuden mukaisia velvoitteita, siviilien ja humanitaarisen avustushenkilöstön suojelu mukaan lukien. YK:n roolia alueen rauhan edistämisessä tulisi valiokunnan näkemyksen mukaan vahvistaa. ”

Kpl 28: Lisättiin pj Koskisen esityksestä ensimmäisen virkkeen sanan ”korostaa” perään sanat ”koko liittokunnassa”.

Kpl 36: Muokattiin pj Koskisen esitystä ensimmäisen virkkeen sanajärjestystä niin, että sanan ”puolustusteollisuuden” edelle laitetaan sanat ”ulko- ja turvallisuuspolitiikan (ml. pakotepolitiikka). Lisäksi pj Koskisen esityksestä päätettiin lisätä viimeisen virkkeen sanan ”Naton” edelle sana ”pääosin”.

Kpl 37: Lisättiin ed Tuppuraisen esityksestä ja keskustelun päätteeksi seuraava teksti loppuun: ”Valiokunta kannattaa määräenemmistöpäätöksentekoon siirtymistä unionin yhteisessä ulko- ja turvallisuuspolitiikassa.

Kpl 40: Lisättiin pj Koskisen esityksestä ensimmäisen virkkeen sanan ”sotilaallinen” edelle sana ”ympäristökysymykset”. Lisäksi tehtiin ed Skinnarin esityksestä ja keskustelun päätteeksi uusi kappale 40 B seuraavalla tekstillä: ”Valiokunta pitää tärkeänä EU:n työtä arktisen alueen vakauden, turvallisuuden ja kestävän kehityksen vahvistamiseksi. Suomi edistää EU:n arktista politiikkaa. ”

Kpl 44: Lisättiin ed. Skinnarin esityksestä kappaleen loppuun teksti: ”, jota tulee kehittää edelleen kaikilla tasoilla”.

Kpl 49: Tehtiin ed. Skinnarin esityksestä tämän kappaleen loppuun uusi kappale 49 B seuraavalla tekstillä: ”Suomi edistää aktiivisesti pienten ja keskisuurten maiden välistä yhteistyötä. Muuttuvassa maailmanjärjestyksessä vaikutusvalta syntyy yhä enemmän kyvystä rakentaa verkostoja, yhdistää osaamista ja luoda yhteisiä ratkaisuja. Pienten ja keskisuurten

maiden yhteistyö vahvistaa turvallisuutta, kilpailukykyä, huoltovarmuutta, teknologista suvereniteettia ja kansainvälistä vaikuttavuutta.”

Kpl 52: Lisättiin kappaleen loppuun ed. Skinnarin esityksestä ja ed. Kalmarin ja ed. Biaudet’n muutosesityksin teksti: ”Suomen turvallisuus ja menestys ovat entistä tiiviimmin sidoksissa Euroopan unionin kykyyn uudistua, kasvaa ja toimia strategisesti. Valiokunta katsoo, että kilpailukyky, teknologinen kehitys ja taloudellinen turvallisuus ovat nykyisessä toimintaympäristössä erottamaton osa ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. EU:n tulee määrätietoisesti vahvistaa strategista asemaansa globaalisti ja vähentää kriittisiä riippuvuuksiaan samalla, kun se säilyttää asemansa avoimena taloutena ja kansainvälisen kaupan puolustajana.”

Kpl 54: Poistettiin ed. Kalmarin esityksestä viimeisestä virkkeestä sanapari ”tekoälyn kehitys”.

Kpl 56: Lisättiin pj Koskisen esityksestä ja vpj Vikmanin muutosesityksin seuraava teksti kappaleen loppuun: ” Suomi puolustaa johdonmukaisesti kansainvälisen oikeuden toteutumista kansainvälisen yhteisön jäsenenä”.

Kpl 59: Muutettiin pj Koskisen esityksestä keskustelun päätteeksi viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: ”YK on tärkeä foorumi toimia myös esimerkiksi ilmasto- ja energiapolitiikassa sekä lisäämällä luottamusta tutkimustietoon ja sopimusjärjestelmiin.

Kpl 62: Lisättiin pj Koskisen esityksestä neljännen virkkeen sanan ”liittolaisuus” perään ”alueelliset kumppanuudet”.

Lisäksi yksityiskohtaisessa käsittelyssä suoritettiin seuraava äänestys kappaleiden 31-32 osalta : Ed. Skinnari esitti ed. Koskisen ja ed. Hopsun tukemana, että käsittelyn pohjaksi otettaisiin 1. vastalauseesta ilmenevä teksti. Äänestyksessä alkuperäinen mietintöluonnospohjan teksti tuli hyväksytyksi äänin 11-4.

Mietintöön jätettiin vastalause: 1) edustajat Koskinen, Lindtman, Skinnari, Tuppurainen / sd. 2) ed. Honkasalo /vas. 3) ed. Hopsu /vihr.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Muut asiat

-

6. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 16.6.2026 klo 10.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Tiina Larvala